Խմբագրական գրասենեակ Սենտ Ջեյմս Սթրիթ թիվ 1

ԳՕՉԱՆ ՀԱՎԱՏՍԼԷՐԻ

2 Թեպտ. 1878 Էվերեկ–Ֆենէսե

. . . Միւէլլիֆ,

Գօշան մատտէսի տախի դաղէթալարտա պիր մահէլլ ԹուԹմուշ օլտուղունտան, Թաստիգինէ մուվաֆֆագ օլտուղումուզ հավատիսլէրին պէեանընա միւպաշէրէթ իտէրիզ։ Ղազէթայի միւԹէպէրինիզի օգուեան զաԹլարա Թէքմիլ մալիւմաԹ վիրմէք իչին քէյֆիեէԹին պիտաեէԹինտէն պէտ իտէլիմ։

Գօշան զատէ Ահմէտ բաշա, Գօնեաեա վասլլ օլտուգտա, ֆիրարէ եիւզ ԹուԹար, վէ կէօրիւնիւր քի սապէգ Գօշան տաղընա մալիւմաԹ վիրմիշ օլտուղունտան, պիր մգգտար ֆիւրտաԹլասը Ն/յոտէյէ տօղրու միւմաիլէյհի սէլամէԹ կէԹիրմէք իչին իսԹիգպալինէ կիտէրլէր։ Ահմէտ բաշա օլ տէրէճէ սիւրաԹլէ եօլա ըէվան օլուր քի իւչ ըէս աԹ չաԹլատը Գօշան իւլքէսինէ վասլլ օլունճաեա գատար։ Վէ Ֆըրագրընէ նէհրինին տիկէր Թարաֆընա կէչիպ էշմէ բունար նամ գարիյէտէ կիճէյի ռահաԹ իտէր։

ԻրԹէսի կիւն էԹրաֆ աշիրէԹլէր իսԹիգպալինէ կէլիպ, ճիւմլէսի պիրլիքտէ Շէյխլը գարիեէսինէ կիտէրլէր։ Իշ պու գարիեէ պիր միւտիր ԹահԹը իտարէսինտէ օլուպ, միւտիրի հուզուրունա ճէլպ իտէր, վէ վիրկիւէրտէն Թէրաքիւմ օլմուշ նագտվար մը տէեու սիւալ իտէր, վէ միւտիր տախի պուրատա սանտըգ պուլունմաեբպ, Թօբլանան վիրկի գաղա սանտըղընա կէօնտէրիլմիշ օլուպ, պէտէլ մագպուս բուսուլասը ալընմըշ տը, ճէվապընը վիրիր։ Վէ օլ կիճէ գարիեէյի մէզքիւրէտէ պիր Թէլլալ նիտա իտէր քի՝ սապէգ էֆենտիմիզ Գօշան զատէ Ահմէտ բաշա հաղրէԹլէրի փօստը սապէգընա Թէչրիֆ պույուրաճագ, հէր քիմ միւրատ իտէր իսէ պիրլիքտէ պույուրսուն՝ տէյի։ Վէ Շէյխլըտան հարէքէԹլէ գաղայէ եանի Պէյրէն քէօյէ վասլլ օլուպ սանտըղը զապԹընա կէչիրիր իսէ տէ, իչինտէ հիչ պիր շէյ պուլունմազ, վէ հիսապ ալմագ իչին սանտըգտարը Թէվգէֆ պիրլէ, գայմագամա հիւքիւմէԹ գոնաղընը Թէրք իԹմէսինի իխԹար իտիպ, Ահմէտ բաշա գալապալըղը (լէ ԶաԹմաեա կիտէր (ԶաԹմա տէնիլէն, Սիսիլէրին եայլասը օլուպ, եազ կիւնլէր Սիս իչինտէ մահէլլէ պէքճիսինտէն մաատա քիմսէ պուլունմազ)։ Պունուն իւզէրինէ Պէյլէն քէօյ գայմագամը, հաքիմի, նայիպի վէ մալ միւտիւրի վէ Շէյխլը գարիեէսի միւտիրի, քէնտի ֆամիլեալէրի իլէ Էվերէկ գաղասընա կէլիպ օԹուրտուլար վէ քէյֆիեէԹի հալը Ատանա վալիսի բաշա հաղրէԹլէրինէ պա Թէլէկրաֆ պիլտիրտիլէր, վէ նէրէյէ կիտէճէքլէրինէ տայիր էվամիրի ալիէսինէ պէքլէտիլէր, վէ վալի բաշա հաղրէԹլէրի Թարաֆընտան հէվապէն կէլէն Թէլին մէալի շունտան իպարէԹ տիր։ «Պուլունտուղունուզ մահէլլտէ բահաԹ իտինիզ, ՏէրիսաատէԹտէն ալԹը Թապուր ասքիր վիրուտ իԹտի, վէ Մարաշտա օլան 600 նէֆէր ասքիր եէԹիշիպ, Սիս շէհրինտէ օլան 150 գատար էշգբեաեը բիւսկիւրտիւպ, Սիս վէ Բազարճըգարիյէսի իսԹիլա օլունտու։» Վէ Էվերէկ գայմագամընա խիԹապէն Թէլի մէզքիւրտէ պիլտիրիլմիշ իտի քի Գօզանլը էհալիսինէ հիչ պիր էրզագ վերիլմէյէճէք տէյի։

Ահմէտ բաշա ԶաԹմաեա կիտիպ, Սիս միԹէսարրըֆընա Սիսի Թէրք իԹմէսինի իխԹար իտէր վէ սանտըղը զապԹընա կէչիրիր, տէրունի սանտըգտա 20000 լըշ գավայիսի նագտիեէ պուլունուր, մէպլաղը մէզպուրլա կէրէք միւԹասարրըֆ վէ կէրէք մէմուրինի սայիրէնին մաաշ պագաալարընը իֆա իտիպ հիչ պիր բարա գալմազ։ ՄիւԹասարրըֆ բաշա հաղրէԹլէրի միւտաֆաա իԹմէսի միւնքիւնսիզ օլտուղունու ֆէհմէ Սիսի Թէրք իտէր, վէ 24 սանտըգ ճէպհանէ Սիստէ պուլունմազ իլէ Ահմէտ բաշա զապԹընա կէչիրիր։

Հէր նէ գատար կէրէք Ատանա վալիսի հաղրէԹլէրի Թէլէկրաֆընտան, վէ կէրէք դաղէԹալարտան, ալԹը Թապուր ասքիրին սէվգ օլունտուղու մէսմուիմիզ օլմուշ իսէ տէ, հէնուզ պու կիւնէ գատար միւվասլէԹինէ տայիր պիր մալիւմաԹ ալընմատը, ֆագաԹ Մարաշտան կէլէն ասքիր Սիսի իսԹիլա իԹմիշ տիր, վէ մէզքիւր ասքէր իչինտէ 150 գատար Գօզանլը ասքէր պուլունուպ, պիր բիվաեէԹէ կէօրէ, Գօզանլը ասքէրլէր Գօզան տաղընա չէքիլմիշլէր, տիկէր բիվաեէԹէ նէզարէն հարպ մէմուրու Գօզանլըլարը մուհարէպէեէ իտխալ իԹմէյիպ այըրմըշ տըր։

Գօզան տաղընընը իսեանընտան պէրի, Խըրսըզլըգ վէ ալէլխուսուս քէօյ պասմագլըգ զիեատէսի իլէ չօղալմըշ տըր։ Զօղ գարիեէլէրտէն հայվանլար սիւրիւլտիւ իսէ տէ, պիրէր պիրէր հիքեայէսինտէն սարֆը նազար իտէրիզ, եալընըզ չունու պէեան իտէրիմ քի օգոստոս 30 տա 18 Զէրքէզ աԹլըսը, Էվերէկտէն պիր պուչուգ սաաԹ մէսաֆէտէ պուլունան Սօյսալ գարիեէսինէ կէլիպ ապտէսալէրի ալըպ նամաղլարը գըլարլար, գտրիեէյի մէզքիւրուն իԹԹիսալինտէ Սիւննէլի սազը պուլունուպ, Էվերէկ գաղասընընը Թէքմիլ աԹ, գըսրագ, մանտա վէ ինէկլէրի մէզքիւր սազտա եաեըլը։ Չօպանլար աԹլարը եայլըմտան աղըլա տօլտուրմագտա իքէն, Զէրքէզլէր հիւճում իտէրէք, 60–70 գատար աԹլարը ուղուրլարընա գաԹարագ սիւրիւպ կիտէրլէր, չօպանլարընը պիր իքիսինի ԹուԹուպ պաղլարլարիսէ տէ, ըէֆիքլէրինտէն իքիսի գաչըպ Էվերէկ հիւքիւմէԹինէ խապէր վերտիլէր, իշպու խապէր ագշամընսաաԹ պիրինտէ կէլտի, հէր նէ գատար հիւքիւմէԹ պիր մգգտար զապԹիեէ վէ էհալիտէն պիրգաչ քէսան կէօնտէրտի իսէ տէ, Թէհի տէստ կէրի կէլտիլէր, քիմսէեի պուլամատըլար, եալընըզ Ֆենէսէտէ իքի Զէրքէզ տէրտէստ օլունտուլար, պու իքի Զէրքէզտէ իքի պաԹմանտան զիեատէ էԹմէք օլտուղունտան, պէլքի էշգբեալարընը ըէֆիքլէրի տիր տէյի, իսԹինԹագա չէքիլտիլէր։ Վիրտիքլէրի իսԹինԹագլարընտան անլայընլարընա նագարէն Դայսէրիէտէն կէլիպ Ատանաեա ըէնճպէրլիկէ կիտէճէքլէր իմիշ, (պու Զէրքէզլէր եաեան իտիլէր) իքի կիւն սոնրա իքի աԹը Զէրքէզ կէլիպ Թէվգէֆ օլունան Զէրքէզլէր քէնտի քէօյլէրի օլուպ եանլարընտան գաչմըշ օլտուգլարընա տայիր հիւքիւմէԹէ իսԹիտա իԹտիլէր։ Հէնուզ իշպու հաղտէ գալմըշ տըր։

Միւէլլիֆ էֆենտի, Էվերէկ գաղասը զաեէԹ Թէհտիտ ԹահԹընտա տը։ Չիւնքի հիւքիւմէԹիմիզ իլան իԹտի քի Գօզան էհալիսինէ պիր տիրհէմ էրզագ վիրիլմէեէճէք տէյի, պիր չօգ մաղլում վէ խրիսԹիան քէյլիւլէր կէլիպ Թուզ սօզան վէ սայիրէ ալմագ իչին Թէհիտէտտ կէրիկիտիեօրլար։ Գօզան էհալիսինտէն էքսէրիսի իսեանա մէյլիլի տէյիլ տիրլէր, լաքին չի չարէ քի իքի գըլըճ արասընտա գալմըշտըրլար։ Գօզան օղլու ԽրիսԹիան էհալիսինտէն տախի ասքէր ալըեօր, ասքէրլիքտէն գաչանընը պաշը գալըմ պանա նէ՞ խապէր կէԹիրտին։

—Պիյիւք պիր զաԹը Թէչրիֆի խապէրինի։

—Պիյիւք պիր զաԹը՞ն մը։

—ԷվվէԹ, էֆէնտիմ, չիւնքի պէնտէնիզ պու սապահ, եաեա եիւրիւմէքլիկէ իգԹիտարըմ օլմատըղընտան, պէյկիրէ սիւար օլարագ, սիզլէրտէն մուավէնէԹ վէ պիր մէսքէն նիեագ իԹմէքլիկէ կէլմէքտէ իքէն...

—Արզուլէրինին իքիսի տախի իճրա օլունճագ տը, տէտի բրէնսէս, մէրզումուն քէլամընը գաԹԹ իտէրէք։

—Էն չօղու պուրատան իքի միլ ուզագլըգտա, միւքէմմէլ պիր ալաեա Թէսատիւֆ իԹտիմ։ Շէյխլիքի կիւզէլճէ ԹԷճհիզ իտիրմիշ պիր չօղ զապիԹան, վէ պիր չօղ խատէմէ վէ քէօյլէր էԹրաֆընը իհաԹա իԹմիշ օլտուգլարը հալտէ, զաեէԹ միւզյէտէն պիր ԹահԹրէվան տէրունինտէ պիր իխԹիեար, Ֆէվզէլատէ պիր աղամէԹ իլէ պու Թարաֆա տօղրու կէլմէքտէ իտի։

—Էյ պու իխԹիեար քի՞մ իմիշ, տէեու սիւալ իԹտի ճէլլա մէրագէ։

—Իտինի սիւալ իԹտիմ։

—Նէ՞ ճէվապ վիրտիլէր։

—Իտի բաժահ Հայտէրապատ օտուղունու սէյլէտիլէր։

—Բաժահ Հայտէրապա՞տ մը, Ֆէքբարլասալար քէմալի հայրէԹլէ ճէլլա, Տուրկվէվ Ֆադիր։

—ԷվվէԹ, էֆէ՞նտիմ։

—Զօճուգ, սանա նէ՞ օլտու, բէնկին նէ՞ իչին պու գատար սօլմուշ, պիր Թարաֆը՞ն մը աղրըեօր, տէտի։

—Էֆէնտիմ, ճէվապ վիրտի Գաղիլ, բէք չօգ գանըմ ադտը տա...

—Սէնի բի՞մ եարալատը։

—Պիր Ինկիլիզ գամասը։

—Նէ՞ վագըԹ։

—Տիւն կիճէ։

—Նէ՞րէտէ։

—Ճօն Մալգոնուն սէյֆիեէսի պասըլտըղը Կսնատէ։

—Սէյֆիեէնին պասըլտըղընտա, սէն տէ օրատա՞ մը իտին։

—ԷվվէԹ, էֆէնտիմ։

—Լաքին պու տէտիկին նա՞սըլ օլապիլիր։

—Շիմտի անլարընընը։ ԽըզմէԹքեարընընը Սամիտ, պէնտէնիզտէն էմին օլտուղունտան, տէրունի խանէյի Թահգըգ իԹմէքլիկէ պէնտէնիզի մէմուր իյէտի։ Պու հալտէ իլք տէֆա պէնտէնիզ, Թարացատան Թըրմալանարագ, սէյֆիէնէ կիրտիմ, հալ պու քի սըր Ճօրճ Մալգոնուն խըզմէԹքեարը օրատա պուլունտուղունտան, գամա իլէ պէնտէնիզի վուրտու։

—Անլսեռ ում, գանընը պէնիմ ուղրումա Թէկէֆ օլմուշ տուր։ ՖագաԹ սէն էսէֆ իԹմէ, պէն պուունլարընը աճըսընը գաԹ գաԹ չըգարըրըմ։ Լաքին հէբսի պու գատար ակյել։ Տէմիլը քի, սէն պանա մուհիմ խատէրլէր կէԹիրմիշսին։ Սէօյլէ պա գալըմ պանա նէ՞ խապէր կէԹիրտին։

—Պիյիւք պիր զաԹը Թէչրիֆի խապէրինի։

—Պիյիւք պիր զաԹը՞ն մը։

—ԷվվէԹ, էֆէնտիմ, չիւնքի պէնտէնիզ պու սապահ, եաեա եիւրիւմէքլիկէ իգԹիտարըմ օլմատըղընտան, պէյկիրէ սիւար օլարագ, սիզլէրտէն մուավէնէԹ վէ պիր մէսքէն նիեագ իԹմէքլիկէ կէլմէքտէ իքէն...

—Արզուլէրինին իքիսի տախի իճրա օլունճագ տը, տէտի բրէնսէս, մէրզումուն քէլամընը գաԹԹ իտէրէք։

—Էն չօղու պուրատան իքի միլ ուզագլըգտա, միւքէմմէլ պիր ալաեա Թէսատիւֆ իԹտիմ։ Շէյխլիքի կիւզէլճէ ԹԷճհիզ իտիրմիշ պիր չօղ զապիԹան, վէ պիր չօղ խատէմէ վէ քէօյլէր էԹրաֆընը իհաԹա իԹմիշ օլտուգլարը հալտէ, զաեէԹ միւզյէտէն պիր ԹահԹրէվան տէրունինտէ պիր իխԹիեար, Ֆէվզէլատէ պիր աղամէԹ իլէ պու Թարաֆա տօղրու կէլմէքտէ իտի։

—Էյ պու իխԹիեար քի՞մ իմիշ, տէեու սիւալ իԹտի ճէլլա մէրագէ։

—Իտինի սիւալ իԹտիմ։

—Նէ՞ ճէվապ վիրտիլէր։

—Իտի բաժահ Հայտէրապատ օտուղունու սէյլէտիլէր։

—Բաժահ Հայտէրապա՞տ մը, Ֆէքբարլասալար քէմալի հայրէԹլէ ճէլլա, Տուրկվէվ Ֆադիր։

—ԷվվէԹ, էֆէ՞նտիմ։

—Բաժահ Հայտէրապատ պուրաեա, եանի պէնիմ սէրաեըմա կէլիեօր, հա՛, տէտի բրէնսէս։

—ԷվվէԹ, էֆէնտիմ, չիւնքի դապիԹանտան պիրինին պէնտէնիզէ խԹապէն, «Օղլում, Ալլահապատ սէրաեընա նէ՞ գատար եօլումուզ գալտը» տէեու սիւալ իտիչինէ պագըլըր իսէ, տօղրուճա պուրաեա կէլճէքլէր տիր։

Բրէնսէս, Տուրկալ իլէ Սունիասիեէ խԹապէն, չէ՞օյէ պէեան իԹտի։

—Ամա՛յիպ, բաժահ Հայտէրապատ եիւզ եաչընը միւՇճամիզ, քիմսէեէ կէօրիւնմէզ, քիմսէյի գապալ իԹմէզ, եալընըզճա եաչար, վէ տաղարտա պուլունան էսկի սէրաեընա չեքիլիպ, էօյլէճէ իմրարը էվգաԹ էյլեր պիր զաԹ օլտուղու հալտէ, պու զաԹը՞ն պու կիւն տէպտէպէսիլէ պուրաեա կէլիչի դարիպ տէյի՞լ մի տիր, Տուրկալ։

—ՀագըզաԹէն բէք զարիպ տիր։

—Սունիասի, սէն նէ՞ ակրսին։

—Տահա պէն պիր չէյ անլաեամատըմ, ՖագաԹ չիսէկսիզ եաղընտա հէր չէյի անլարըզ։

Բրէնսէս չու վէճճ իլէ տէվամ իԹտի։

—Սիզ տախի բէք ալտա սիկիրսինիզ քի, բաժահ Հայտէրապատը Պօվհանի ԹԷչէպսիւսինէ իլհագ իԹմէք հուզրէ, պու կիւնէ գատար իտիլէն իգատաաԹ, պաչա չըգարըլամամըշ իտի։

ճաթման թէհտիտ կէօլտիւքլէրինէն ֆէվգէլատե եօրկուն տըրլար։ Պունլար պէօյլէ սարպ եէրլէրտե աճ վէ սուսուղ օլտուգլարը հալտե լաէն գաթի մուհարէպե իթմէքտե տիրլէր։ Պունճա միւշքիլաթ իչինտե պուլունան ասաքիրին պիր աղ խէվֆէ տիւշար օլտուղունա նասըլ թէճճիւպ օլունապիր։

Ժէնէրալ Ֆիլիբովիչ, օրտունուն պուլունտուղու չու ամբնամագ հալինի Վիէննաեա պիլտիր միչ տիր։ Օրտու խբտմաթընըն, իտարէյի ասքէրիեէ թարաֆընտան եօլու իլէ իյֆա իտիլմէտիյի, վէ զախիրե գոֆիլէրինին, միշքիլաթը ազիմէ վէ մուխաթարաթը քիւլլիէեէ զալէպե իթմէլէրի լաղըմ օլտուղու, իմբէրաթօր սարայընտա վէ հէյլեթը վիւքէլա նէզտինտե մալիւմ տիր։

Ասաքիր սապբոսզ պիր հալե կէլտիլէր, հաթթա զատտար օլտուլար պիլէ տենիլէպիլիր. հէմ պունտան պաշգա տիւրլիւ նասը՞լ օլապիլիրլէր. ասքէրլէր պիր չօգ մուհարէպէլէրե կիրիշտիքտէն սօնրա, թօրբաղըն իւղերինտե քէլլէսի քէսիլմիշ սիլահ արգատաշլարը, վէ էքսէր տէֆա տա գուլագ վէ եախօտ պրունու քէսիլմիշ քէլլէլէր կէօրիւեօրլար։ Պու մուհարէպէ, ասբլ վահշիլէրե լաբզգ պիր մուհարէպե տիր։ Ասքէրլէր պիր իսթիրահաթ մահէլինէ կէլտիքլէրի զէման, օրատա էքսէրիա, իսթիմալի զայրը գապիլ զախիրե պուլմագտա տըրլար. կիճէլէրի չօգ տէֆա հէյեէճան իչինտե կէչիրիլմէքտե տիր. ուզագտա իլէրու գարաղօլարտա խաեալ կիպի կէդինէն վէ ուեումուշ նէօպէթճիլէրի մահվ իտէն քէսան իլէ ասաքիր թարաֆընտան եէկոտիկէրինէ թիւֆէնք աթըլմագտա տըր։

Օրտու, մուհարէպէ սիւրաթլէ խիթամ պուլաճագ զանընչյա սապը իթմէքտե իտի իսե տէ, իւմիտլէրի պօշա կէթմիշ տիր։ Ժէնէրալ Ֆիլիբովիչ, երքանը հարպ հէյեէթինին, Պօսնա Սարայտա իգամէթինի զայրը միւմքին կէօրիւպ, հէյեէթի մէզքիւրէյի Պրոտա գաատար իատե իթմէք իւզրէ տիր։ Պունտան պաշգա հէր եէրտե գըշթետարիքեաթը կէօրիւլմէքտե օլուպ, Պօսնա շէհրինին եագընընտա պիր չօգ օտուն ճէմ իտիլմիշ տիր։ Ան իքիտէն օն պէշ պին քիշիեե գատար պիր օրտուեա մախսուս օլարագ պարագալար ինշա օլունմագտա օլտուղունտան, ասաքիր վէ զապիթան, «տիմէք գըշը պուրատա կէչիրէճէյիզ» տիմէքտե տիրլէր։

Ժէնէրալ Ֆիլիբովիչ միւքէտտեր օլուպ, Վիէննատան կէլէն էվամիրտէն խօշնուտ օլմատընը, վէ Ավսթրիա Մաճարիսթան տէվլէթը Ալիեէ իլէ հարպ իւզրէ պուլունմատընընտան, խարիճնեէ նագբրընը, զապթ օլունան սիլահ վէ միւհիմմաթը հարպիէյի պիր անպարտա հրֆզ իտէրէք օրտուտա իսթիմալ իթմէմէսինի իմբէրաթօր նամընա թավսիեէ իտէն պիր թէլէկրաֆնամէսինի եէրե աթքզ չու սէօզլէրի սէօյլէմիշ օլտուղու ըիվաեէթ օլունուեօր, «եինէ Մաճար կէվզէլիկի, իմբէրաթօր տահա նէ վագբթա գատարպու խիւլեաեէ ալտանաճագ»։ Պիր աղ սօնրա պաշ գօմանտան հարպիեէ նէզարէթինէ, սուլհը խէեալի իլէ, տէվլէթը Ավիեէնին միւսամէհասը սաեէսինտե սէլ կիպի ագմագտա օլան գանպէէինտէքի միւպաեէնէթի պէեան իտէր սուրէթտե պիր թահրիրաթ էրսալ էյլէմիշ տիր։ Նուրասը մուհագգագ տըր քի ժէնէրալ Ֆիլիբովիչ, բէք հէեէճանտա օլուպ, պաշ գօմանտանլըղը թէրք իթմէսինէ աղ պիր չէյ գալմըշ տըր։

Սօն բոսթա իլէ կէլէն Էվրոբա զազէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆ հավատիսլէրի տիր.

Վիէննա, 18 սեպտ.

(Ռէսմի) —Տէօրտունճու ֆըրգայի ասքէրիեէ գօմանտանընտան կէլէն պիր թէլէկրաֆա նէզարէն, մտհը հալին 16ընտա ֆըրգայի մէզքիւրէ Թէնճա սահմանինտե վագը Տիւպրավա նամ մահէլլէ գատար իլերլէմիշ տիր. միւքէրրէրէն վուդու պուլան ուզուն վէ գանլը մուհարէպէլէրտէն սօնրա Լոնկար վէ Բրէսբիչի իսթիլա էյլէմիշ տիր։ Ֆէրտասը կիւնիւ, գանը պիր մուհարէպէտէն սօնրա Նովիպազար իւզերինէ հիւճում իթմիշ տիր։ Սօն տագբգաեա գատար էրպապը գբեամ ինատլա գարշը գօյմուշ տուր։ Մուհարէպէ ախշամընը սաաթ 8ինտե խիթամ պուլտու, իքի թօր իլէ իքի տէ սանճագ իպթինամ օլունտու։ Թէլէֆաթըմըզ հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր։

Սէմլին, 18 սեպտ.

Ան իքի պին նէֆէր էրպապը գբեամ, Աղա–Բատիչին թահթը գօմանտասընա օլտուղլարը հալտե, Պրէչքատան Պէլինաեա ըիւճաթ իթտիլէր։

Զվօրնիք սանճաղընըն Պօսնալը միւթէպէր ֆամիլեալարընտան չօղու Սրպիաեա իլթիճա էյլէտի։ Հաճի Հօճա պէօյիւք Զվօրնիքտե պուլունուեօր մահէլլը մէզքիւրտե 20 պին էրպապը գբեամ թօբլանքեօր։ Պէլկրատտա պուլունան Էվրոբալը գօմիսէրլէր, հէնուզ նասպ ու թայեին օլունմուշ օլմաեան ինկիլիզ գօմիսէրինին թահթը բիասթինտե իճթիմա էյլէմէք իչին տէվլէթլէրինտէն թալիմաթ իսթէտիլէր։ Ավսթրիա գօմիսէրի բրէնս Վրէտ վիէննաեա ճէլպ օլունտուղունտան տէրհալ հարէքէթ էյլէտի։

Լոնտրա, 19 սեպտ.

Միւսիւ Լոյմթէր, եօրգտա ուսուլը հաղբրէ թարաֆլբսբ թարաֆընտան վիրիլէն պիր զիեաֆէթտե, Եունանիստանընն մէթալիպինի շէտիտէն թայեիպ էյլէմիշ տիր։

Իսթանպոլ, 18 սեպտ.

Հիւքիւմէթ, Պուլղարիսթանտա պուլունան միրի էմլաքլարը՝ իլէ, ի. քի մրեօն լիրա գբյմէթինտե օլան թիւֆէնք մէ թօբլարը սաթմագ նիեէթինտե տիր։

Պիւքրէշ, 17 սեպտ.

Կրիվիչա թապեասընընն Ուլահ Պուղտան ասաքիրի թարաֆընտան զապթ օլունմասընընն եէվմը մախսուսու օլմագ միւնասիպէթի իլէ Բուլմանիանընն հէր թարաֆընտա բուհանի զիյնէթլէր իճրա իտիլիպ զիեաֆէթլէր քէշիտե օլունտու։ Սեպտեմբեր 10ը եէվմը մախսուսու, բրէնսին խանէսինտե եէրբէեէ թէէս՝ր իտէր պիր թարզտա իճրա իտիլտի։ Գուտտասը չէրիֆտէն սօնրա, բրէնս իլէ բրէնսէս, Սինէատա պուլունան ավճը թապուրու նէֆէրաթ վէ զապիթանը իլէ պէրլիքտե թէքլիֆսիզճէ օթուրուպ եէմէքեէմիշլէր տիր։

Վիէննա, 17 սեպտ.

Մահը հալին 14ի թարիխի իլէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆտա օգունմուշ տուր.

«Ֆելտ մարէշալ Պրինէրթին թահթը գօմանտասընտա պուլունան ասքերին Սավա նէհրինի կէչմէսիյլէ մուամէլաթը թէարրիւզիեե պաշլամըշ, վէ չիմտիեե գատար պիլա մանի տէվամ էյլէմիշ տիր։

«Մահը հալին 13ինճի կիւնիւ ագշամընը ասքէրլէրիմիզ, Սաքօվա վէ Կրատաչաչտան կէչէրէք Պօսնաեա տօպրու իլերլէեէն Սավա խաթթընը զապթ իթմիշլէր իտի։ Կրատաչաչ շէհրի մուհարէպէսիզ իսթիլա օլունտու, վէ տերհալ էհալիտէն սիլահլար թօբլանմաեա պաշլատը։

«Սբացարի տախի հարէքէթ իւզրէ օլուպ, մահը հալին 13ինտե իբրայի քէշֆիեաթ իչին իլերի վարտըղընտա էրպապը գբեամ թէստիֆլե մուհարէպե իթմիշ, վէ ֆէրտասը կիւնիւ սապահընը կրաչանիչաեա պիր պէճիւք ասքէր սեվք իտերէք, օրասընընը էրպապը գբեամ թարաֆընտան թէրք օլունտուղու կէօրիւլմիշ տիւր։

«Պիր չօգ մեվագբյի մուհաֆազա իտէն էրպապը գբեամ ուղուն պիր մուհարէպէտէն սօնրա թար ու մար իտիլմիշ տիր։ Աթբլան կիւլլէրտէն օրալարը խարապ օլմուշ տուր։ Էրպապը գբեամընն խարապ իթմիշ օտուգլարը մուխարեպե թարիգինի թամիր իչին թրէպինտէ պիլէքլեե պիր թապուր ասքէր իղամ օլունտու։ Ասքերի մէրգումէտէն պիր մըղտարը ավտէթ իտերքէն, էրպապը գբեամ պունլարընը իւզերինե հիւճում իտերէք, իչերինտէն իւչ զապթ իլե սէքսէն նէֆէր էօլմիւշ վէ եարալանմըշ տըր. էրքեանը հարպ զապիթանընտան պիրի նապէտիտ օլմուշ տուր։

Բակիւզա, 17 սեպտ.

Կօրչա մուհարէպէսինտե 80 Ավքսթրիալը մէճրուհ օլտու։ Եավերի հարպ ժէնէրալ Նօկի նապէտիտ օլտու։ Զապիթանտէն պիր չօգ ժագթուլ վէ մէճրուհ վուդու պուլմուշ տուր։

Սէն–Բէթրսպուրկ, 18 սեպտ.

Գարատաղ պէյի, Պապը Ալինին, բատկօրիչանընն թէսլիմինի կէճիքտիրմէսինտէն տօլաեը պուրատա չէտիտ սուրէթտե իչթիքեա իտիպ, Պերլին մուահէտէսինէն պիր սաաթ էվվել իճրասը իչին միւտախէլէ իթմէսի զըմնընտա Ռուսիա իմբէրաթօրունա բիճա էյլէմիշ տիր։

Բրէնս Նիգօլա, բատկօրիչաեը Արնավուտ էրպապը գբեամընա թէսլիմ իթմէք իսթէեօր տէյի Հիւսէյին բաշաեը ազվ իտիեօր։ Իչպու թէչէպաիս իւզերինե, Ռուսիա հիւքիւմէթի, Պապը Ալի նէզտինտե թէպլիղաթ իճրա էյլէտի, վէ Գարատաղ հուտուտունու թայեին իտէճէք օլան գօմիսիօն աղալարընընն պիր սաաթ էվվել հարէքէթ էյլէմէլերի կըմնընտա տեվլէթլէր նէզտինտե թէպլիղաթ իճրա իթմէք իչին էլչիլերինե թալիմաթ կէօնտերմիշ տիր։

Պիւքրէշ, 17 սեպտ.

Մէպուսան վէ աեան մէճլիսլերի էէնիտէն իճթիմա իթմէզտէն էվվել

—Էվվէթ, պու սէօյլէտիկինիզ տօղրու տուր։

—Անընն իչին պունտան պէօյլէ քէնտիսինտէն մուավէնէթ պէքլէմէմէքիկի, վէ հաթթա եէնիտէն օլ պապտէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իթմէմէքլիկի զուրմուշ իտիմ, Ֆազլի չիմտի քէնտի հիւսնի բիզասըյլա պէնիմ աեաղըմա կէլիեօր։

—Ա՞ճապա պու կէլիշի նէ՞ սէպէպէ մէպնի օլապիր, տէտի Տուրկալ։

—Հէր նէ սէպէպէ մէպնի օլուր իսէ օլսուն, բրէնսէս Ճէլլանընն սէրաեը, բրէնս Հայտէրապատ իչին տայիմի սուրէթտէ աշըզ պուլունմալը տըր, տէեու իլավէ իթտի Սունիասի չէաեէն։

—Էվվէթ, չիւպհէսիզ, պէեան իթտի Ճէլլա, հաթթա միւմայիլէյհի քէմալի իլթիֆաթ վէ հիւրմէթ իլէ զապուլ իթմէք իսթէրիմ Ճէ՛րիա, հայտե չաբուզ կիթ, զապիթլէրէ, նէօպլէթճիլէրե վէ սայիր խըզմէթքէարլարա էմրլէրիմի պիլտիր։ Թէնպիհ էթքի, քեաֆֆէսիտ բաժահ Հայտէրապատընը իսթիգպալինէ հաղբրլանընընար, վէ սէրաեընն պիճիւմէ զարուլարընը աչընընար։

Պու էսնատէ ուզագտան միզիգա սէտալէրի իչիտիմէկ պաշլաաղընընան, Գազի,

—Ինչիեօ՞րմուսունո ղ, իշթէ կէլիեօրլար, տէտի։

—Զ սրուզ էթ, Ճէ՛րիա, չաբուզ, տէտի բրէնսէս։

Պու էմրի ալտրգտան սօնրա, խբտմէթքեաբը մէրգում տիշարը չըզտը, վէ Գազիլ տախի եավաշճա արդասընտան կիթտի։

Բրէնս իսէ, Տուրկալ վէ Սունիասի իլէ պիրլիքտէ, թէտարիքեաթա նէզարէթ իթմէք իւզրէ, սէրաեա տօղրու միւթէրահի օլտուլար։

Պունլար եիրիւսիւքլէրի սըրատա, չու մուհավէրէյի իթտիլէր։

—Բրէնսին պուրաեա կէլիշինի տիւճինտիւքճէ, հայրէթտէ գալըեօրում, վէ աաէթա չիւպհէ իտիեօրում, տէտի Ճէլլա։

—Նէ՞ իչին, տէեու սիւալ իթտի Տուրկալ։

—Զիւնբի չուրասընը պիլմէմ քի, ճապա տախիլի մէմալիքինտե միեօնլարճա թէպասը պուլունան միւմալիէյհ միսինն բրէնս, թէչէպպիսիւմիզ մանի օլմագ վէ պիզ իլանը հարպ իթմէք իչին մի պուրաեա կէլիեօր։

—Վէսվսէ իթմէյին, էֆէնտիմ, զիրա պու տէտիկինիզ միմքին տէյիլ տիր, տէտի Սունիասի։

—Նէ՞ կիպի։

—Էն ալէա սէպէպ իչին։

—Նասը՞լ։

—Բաժահ Հայտէրապատ միսինն իսէ տէ, թիչքի կիպի հէյլէպտլ, վէ եըլան լիպի միտէպպիր տիր, տէյրլէր։

—Պէն պունտան պիր չէյ անլաեամատըմ։

—Նունու տիմէք իսթէրիմ քի, էկէր միւմանիէյհ տիւշմէն սըֆաթըյլա կէլիպ, քէնտիսինի սիպէ թէսլիմ իթմէք կիպի պիր թէտպիրսիզլիք եախօտ տահա տօղրուսու պիր տիլանէլիքտէ պուլունաճագ իսէ, օ չէօհրէթիտէ պիւսպիւթիւն եալան վէ եանլը տիմէք օլուր։

—Էյլէ իսէ, էկէր խասիմանէ պիր նիեէթլէ կէլմէեօր իսէ, տիմէք պէյնիմիզտէ պիր իթթիֆագ մուգավէէսի ագտինի թէքլիֆ իթմէք իչին կէլիեօր։

—Պէնտէնիզ տէ էյլէ զանն իտէրիմ, տէտի Ֆազիր։

—Բէկալիք պէնտէնիզ, իլավէ իթտի Տուրկալ։

—Էկէրչի պէյլէ չըգաճագ օլուր իսէ, պունտան պէօյլէ, քիմսէ պիզէ մուգավէմէթ իտէմէզ, վէ իթսէ պիլէ մաղլուպ օլուր, տէեու պէեան իթտի Ճէլլա սէվինճ իլէ։

Պու սըրատա մուհարէպէեէ կիտէն պիր պայլը միզիգալարը թարաֆընտան իճրա իտիլէն ահէնքլէրէ միւշապիհ պօրու սատալարը իշիտիլտի։ Բրէնսէս Ճէլլանընն գապիթան վէ պէնէլ պայը վէ խատէմէյի սուրէսի տախի, բրէնսի միւմանիէյհի իսթիղպալ իթմէք իւզրէ, պիտիքք գտրուեան սէրաեա կիրէլէճէք գտրուեան ենրտիվէն բարմագլըղլարը եանընընա գատար սուրէթի մունթազամատ տիղիմիշլեր իտի։

6

ԲՅԺԱՀ ՀԱՅՏԷՐԱՊԱՏ

Զիքրի սէպգաթ իտէն պայ, զաեէթ միւգէյէն պիր թահրէվանընն էօնիւնտէ վէ արգասընտա տիզիլմիշ օլտուղու, վէ միւգէյէն պիր թահրէվանընն եանընտան տախի, սարայլարտա պուլունան տիլսիզլէրէ մախսուս էլտիսէ կէլինմիշ օլան կիւզել պիր սրաղ եիրիւտիւկիւ հալտե, պաղչէեէ կիրտի։

Մէգքիւր պայ, պու հէյեէթէ, սէրաեա կ՝բիլճէք օլան ենրտիվէնին պէթ պաշընա գատար կէլիեօր, մահէլլի մէգքիւրտե համալար տուրտուլար, վէ թահրէվանը աշաղը ինտիրտիլէր։ Ան ամանտ միզիգալար տախի տուրուպ, բաժահ Հայտէրապատ, իւզերինտե օթուրմուշ օլտուղու սամ իլէ իշլենմիշ չիլթէկլէրտէն ահէսթէ ահէսթէ աշաղը ինտի։

Միւամանիէյհ բաժահ, չօգտան պիրու ազուեանլարընընա մալիւմ լաուղու իլէ, Ճրճ Մաքսն օրուպ, մէրգում տէրիճէ դըեաֆէթինի վէ սիմասընը թէպ՝ի իթթիչ իտի քի, չու հայտե քիմսէ, հաթթա գարաշը վէ նէչանընը պէնէ քէնտիսինի կէօրմէէր թանընամագլար իտի։

(Տէվամի)

Տօպրուճաեը խաթիլա իթմէք էմրի վիրիլմէզ տէյի զանն օլունուեօր։

Թունա սէվահիլինտէ վագը Պուլղար քէօյլերինի թէրք իթմիշ օլան Իսլամլարտան էքսէրի, ավտէթ իտիպ, տէրհալ էմլագլարընա սահիպ օլտուլար։

Վիէննա, 19 սեպտ.

Պէհքէտէ պուլունան էրպապը գբեամ, պաղը շէրայիթ իլէ թէսլիմի թէքլիֆ իլէմիշլէր իսէ տէ, շարթլարը գապուլ օլունմամշ տբր։ Պօսնանընն շարգ թարաֆընտա Ավսթրիալըլար Պիլէնէյի խաթիլա իտէճէք մէվգէյի զապթլարընա կէչիրմիշլէր տիր։

Վիէննա, 19 սեպտ.

Տիւնքի կիւն տախի Ավսթրիալըլար Պէհքէյի թօբա թութտուլար։ Ժէնէրալ Ֆիլիբովիչ, Վիէննատա թապ օլունան Բրէս ղազէթասը մուխպիրինէ, պիր այա գատար Պօսնատա ասայիշի իեատէ իտէպիլէճէկինի պէեան իլէմիշ տիր։ Ժէնէրալ Ֆիլիբովիչ, մէմուրինի Օսմանիեէնին գբեամտա մէտխալինտէն տախի պահսլէ, Պօսնատա մէվճուտ պուլունան սիլահ վէ ճէպխանէնին, Ռուսիա վէ Օսմանը մուհարէպէսինին իպթիտասընտա Պուլղարիսթանտա մէվճուտ պուլունան մքգտարտան ազ օլմատըղընը, վէ Ավսթրիա ասաքիրինին տուխուլ իթտիյի հէր պիր շէհիրտէ քիւլլիեէթլի միւհիմմաթը հարպիեէ պուլունուպ, եալընըզ Պօսնա-Սէրայտա տէօրթ միլեօն գարթուշ վէ օն պին թօր գարթուշ, վէ քիւլլիեէթլի պարութ իլէ նէվիճատ թիւֆէնք էլէ կէչիրտիկինի սէօյլէմիշ տիր։

Բակիւզա, 19 սեպտ.

Տիւնքի կիւն իքի ֆըրգա ասքէր, ժէնէրալ Եուվանօվիչ մաեէթինտէ օլտուղու հալտէ, թրէպինտէ Ավսթրիալըլարընը տիկէր պիր ֆըրգասըյլա պիրլէշմիշ, վէ իշպու մինասիպէթլէ մուհարպէ վուգու պուլմամշ տբր։

Վիէննա, 19 սեպտեմ.

Ժէնէրալ Զախըն, սեպտեմբեր 18 թարիխի իլէ կէօնտէրտիյի բաբօրթոեա նէզարէն, Պէհքէտէ իքի խաթիհքեամ թօբա թութուլտուգտան սոնրա զապթ օլունմամշ տուր։ Ամագչամ Պէհքէ գալէասընտա պուլունան էրպապը գբեամ զաեէթ չէտտէթլէ հիւճում իյլէմիշլէր իսէ տէ, բիւճաթէ մէճպուր իտիլմիշ տիր։ Ժէնէրալ Զախ տախի, էրպապը գբեամընը, Բաբաբօվիչ ճիհէթինտէն կէլէն 800 գատար պիր միւֆրէզէսինի բիւճաթէ մէճպուր իյլէմիշ տիր։ Ավսթրիալըլարընը թէլէֆաթը հէնուզ թահգիգ օլունմամշ տբր։ Ֆագաթ պէշ զապթլէրինին մէճրուհ օլտուղու անլաշըլմշ տբր։ Ցօպինտէն հարէքէթ իտէն Ավսթրիա ասքէրի, Դրաչանիզեէ վիրուտ իտիպ, օրատա քիւլլիեէթլի սիլահ վէ միւհիմմաթ էլէ կէչիրմիշլէր տիր։ Պօսնատան ալընան խապէրլէրէ նէզարէն, Հաճի Հօճա Զլօրնիեէ վիրուտ իթմիշ տիր։ Պէրքէտէն Ֆիրար իտէն էրպապը գբեամ Պիլէնէեէ չէքիլիպ խաթիհքեամ ինչա իյլէմէքտէ տիրլէր։

Ժէնէրալ Բանիլանթէր թաֆընտան Զավալիատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, պու կիւն Պէհքէնին թէսլիմ օլտուղու իշար օլունմամշ տուր։ Ավսթրիտ ասքէրի էօյլէտէն տէօրթ սաաթ սոնրա Պէհքէ գալէասընա կիրիպ, օրատա պէշ գբթա թօր վէ հէր նէվի միւհիմմաթ վէ սիլահ պուլմամշլար տբր։ Ասքէրի նիզամիեէյի Օսմանիեէտէն, Պէհքէտէ պիր զապթ իլէ պիր թագըմ թօրճուլար վար իտի։

Պէլկրատ, 19 սեպտ.

Պէրքէնին թօբա թութուլմասը իզէրինէ մէղքիւր գասապա Գաթօլիք վէ Ռում քիլիսէլէրի վէ ճամիլէրի իլէ պէրապէր եբղըմշ տբր։ Պէլկրատ թիւճճարլարընտան պաղըլարը պու սէպէպլէ ֆէվգէլատէ միւթէզարրուր օլտուգլարընտան, աչբգ պիր մէմլէքէթին թօբա թութուլմասընտան նաչի բրօթէսթօ իյլէմիշլէր տիր։

Յավա նէհրի սէվահիլինտէն պիր ազ էօթէտէ էրպապը գբեամ պաթարեալարը կէօրիւնիւեօր իսէ տէ, մէվգէյի մէզքիւրտէ էրպապը գբեամ մէվճուտ տէյիլ տիր։

Իսկէնտէրիեէ, 19 սեպտ.

Պանգը Օսմանի թարաֆընտան, Մըսըր իտարէյի ճէտիտէսինէ 250 պին ատէտ լիրա իգրազ օլունմուշ տուր։ Պու իսթիգրազըն եիւզտէ 7 ֆայիզի պուլունուպ, կէլէճէք յունվարընն պիրինտէ թէտիեէ օլունաճագ տբր։

Միւտտէթի մէզքիւրէ խիթամընտա թէտիեէ օլունմատըղը հալտէ, ապրիլ պիրէ գատար միւտտէթի թէմտիտ օլունաճագ տբր։

Պիւքրէշ, 19 սեպտ.

Բրէնս Շարլը եագընտա պիր պէեաննամէ նէշրի իլէ, «ֆէխամէթլու գրալ» իւնվանընը իհրազ իթտիկինի իլան իտէճէք, վէ Ռումանիանընն Բարիս վէ Պէրլին վէ Վիէննատա մուգիմ ա-ճէնթէլէրինէ օրթա էլչիլիք բիւթպէսի վիրիլէճէք տիր։

Թրապիզօն, 16 սեպտ.

Պին իքի եիւզ գատար հարպ էսիրի Բօթիտէն Թրապիզօնա վիրուտ իթմիշլէր տիր։ 500 հարպ էսիրի տախի Պաթումա կէլմիշլէր տիր։ Գարս թօրճու գօմանտանը սապբգ Հիւսէյին պէյ Պաթումտա տբր։ Լազիսթան էհալիսի հալը սիւքիւնէթտէ տիրլէր։ Ռուսիալըլար էրզրումու թախլիէեէ պաշլամը լար տբր։

Բրէնս Միրսքի Պաթումտան հարէքէթ իյլէմիշ, վէ միւմիլէյէին եէրինէ ժէնէրալ Գօմարօֆ Պաթումա կուվէրնօր թայեին օլունմուշ տուր։

Տէվլէթի Ալիյէ գօմիսէրի Ալի պէյ իլէ էրքեանը հարպ ըէյիսի նէհատ բաշա թախլիէեէ նէզարէթ իյլէմէք իւզրէ Պաթումա ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր։

Բարիս, 17 սեպտ.

Բէթէրսպուրկտաքի տէվլէթի Ալիյէ սէֆիրի Շաքիր բաշա հազրէթլէրի մէկունէն Բարիսէ միւվասէլէթ իյլէմիշ տիր։

Դասէլ, 17 սեպտ.

Իմբէրաթօր Կէյսէր, Նօպիլինկին սույի գաստընտան պէրու պիրինճի տէֆա օլարագ հայվանա բաքիպէն պու կիւն կէզմէէ չբգմբշ, վէ երկիրմի տագբգա գատար կէզմիշ տիր։

Բէչթա, 17 սեպտ.

Բէսթէր Լոյտ ղազէթասը, պաշ մուհարրիրի վէ Մաճարիսթան բարլամէնթօսունա ազա պուլունան սօքթօր Ֆալքը իմզասըյլա պիր պէնտ նէշր իտիպ պունտա գօնթ Անտրասինին բօլիթիգասընա գարշը բրօթէսթօ իյլէմիշ, վէ էկէր իլէրուտէ Ավսթրիա ասքէրլէրի, Պօսնա զբեամընն էօնիւնիւ ալմագ իչին Սըրպ վէ Դարատաղ ասքէրի իլէ պիրլէշիր իսէ, Մաճարիսթանա պէօյիւք պիր վուրկուն վուրուլմուշ օլաճագ տբր։

Բէսթէր Լոյտ ղազէթասը չիմտիեէ գատար նիմ բէսմի պիր ղազէթա իտի։

. . . Խմբագիր,

Երէկուան թերթով Սնբաստիայէն առ Ս. Պատրիարքն ուղղեալ իբր հեռագիր հրատարակուած խնդրագիրը ոչ թէ հեռագիր, այլ, վերջի երէկուան բօստայով հասած և այն ոչ վարդան աղայի կողմանէ, որուն ո՛ւր գբանուելուն լուրը յարդ առնուած չէ, այլ նոյն իսկ ստորագրելոյը կողմանէ ղրկուած հերքման նամակ մ՝է։

Յովհաննէս Վարդանեան

ԱԶԳԱՅԻՆ

. . . Խմբագիր,

Վաղուան վերացման Ս. Խաչի տաղաւարին երկրորդ օրը՝ որ է մեռելոց, ըստ խնդրանաց բարեպաշտ գիւղացւոցս հրաւիրուած է Պրուսայու առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան Արքեպիսկոպոսը Ս. Պատարագ մատուցանել գիւղիս երկոտասան Առաքելոց եկեղեցւոյն մէջ։

Վստահ ըլլալով որ այս հոգեւոր հանդէսը թէ՛ 'ի փառս եկեղեցւոյս և թէ՛ 'ի մխիթարութիւն ժողովուրդեան նոյն օրը անձամբ վայելել պիտի փութան բարեպաշտոն ազգայինքն մեր։

Դանտիլի Մնամք 'ի Դիմաց

1878 սեպտ. 16 Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Մարտիկ Գրագիրեան Գէորգ Փափազեան

ԻԼԱՆԱԹ

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

GRAND DIPLOME D'HONNEUR.

CERTIFICATS NOMBREUX

DES PREMIERES

AUTORITÉS

MÉDICALES

MÉDAILLES D'OR

A DIVERSES

EXPOSITIONS

Ընտիր գեղեցիկ ապրանք մը է։ Մէկ ուտող պիտի գովէ զայն։ Ամէն տարիքի մարդոց համար։ Ամէն տարիքի մարդոց համար։ Ամէն տարիքի մարդոց համար